

FTEHIM

PACTA SUNT SERVANDA

LIFTING OF CORPORATE VEIL

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

MHALLEF

**ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.**

Seduta ta' nhar il-Hamis, 11 ta' April 2019

Kawza Numru : 13

Rikors Guramentat Numru : 924/2015/LSO

**Digital Interactive Limited
[C53835]**

vs

**Ilead Solutions Limited
[C59752];
u Joseph Aquilina [K.I. nru.
581863M];**

u Mark Aquilina [K.I. nru. 190773M];
u Patrick Cutajar [K.I. nru. 142371M]

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors Guramentat ta' Digital Interactive Limited datat 30 ta' Settembru 2015 fejn Digital Interactive Limited [C53835] iddikjarat bir-rispett u bil-gurament tieghu, kif debitament awtorizzat, Christopher Sultana [K.I. nru. 393474M] ikkonferma illi :

Dikjarazzjoni tal-Oggett tal-Kawza

1. Permezz ta' skrittura privata datata 13 ta' Settembru 2013 il-kumpanija rikorrenti ttrasferiet u bieghet lil dik intimata *l-portal* desinjat bhala Di-ve.com bid-drittijiet, kontenut, interessi u pretensjonijiet kollha tal-istess *portal*.
2. Il-kumpanija ntimata ntrabtet li tassumi l-obbligi u l-garanziji kollha moghtija minn Digital Interactive Limited favur il-Bank of Valletta p.l.c. limitatament u relattivamente ghas-self JEREMIE, inkluz il-garanziji personali, dawk fi flus kontanti u kull rahan, illi l-istess Digital Interactive Limited kienet tat in garanzija tal-hlas lura tal-istess self kif vigenti dakinar tal-iffirmar tal-iskrittura surriferita. B'hekk il-

kumpanija intimata obbligat ruhha li tassumi s-self JEREMIE u kif ukoll kull garanzija moghtija mill-kumpanija rikorrenti kontra l-istess.

3. It-trasferiment premess sar versu l-prezz ta' himistax-il elf ewro (€15,000), liema somma kellha tithallas f'pagamenti rateali mensili ta' elf ewro (€1,000) sa mhux aktar tard mill-14 ta' Marzu 2015.

4. Il-kumpanija ntimata, flimkien mad-diretturi tagħha, in kwantu dawn jew min minnhom, assumew l-obbligu li jiggarrantixxu s-self JEREMIE personalment, naqsu mill-iwettqu l-obbligi tagħhom skont l-iskrittura privata tat-13 ta' Settembru 2013. Huma fil-fatt naqsu milli jassumu s-self JEREMIE u kif ukoll jissostitwixxu l-garanziji moghtija mill-kumpanija rikorrenti kontra l-istess. Il-kumpanija ntimata fil-fatt hallset biss erba' (4) pagamenti rateali kontra l-istess self. Inoltre, mis-somma pattwita ta' hmistax-il elf ewro (€15,000), il-kumpanija ntimata hallset biss is-somma ta' elf ewro (€1,000).

5. Għal dan l-ghemil tal-kumpanija ntimata trid twiegeb mhux biss l-istess izda dawk il-persuni li, ghall-ghanijiet tagħhom kienu qiegħdin imexxuha, u li abbużaw mill-privilegg ta' responsabilita' limitata moghti mill-Art. 67. tal-Kap. 386. tal-Ligijiet ta' Malta billi, *inter alia*, ma tawx lill-kumpanija Ilead Solutions Limited il-possibilita' reali li tilhaq l-ghanijiet li għalihom ikkuntrattat fit-13 ta' Settembru 2013. Jista' sahansitra jagħti l-kaz li d-diretturi tal-kumpanija Ilead Solutions Limited għamlu diversi pretensjonijiet,

rappresentazzjonijiet u stqarrijet foloz, jew li jizgwidaw - b'hekk l-agir tal-persuni li finalment kellhom il-kontroll tal-kumpanija Illead Solutions Limited kien wiehed qarrieqi u ntiz sabiex ma jigux onorati l-obbligi assunti fl-iskrittura privata tat-13 ta' Settembru 2013.

6. Inoltre, jigi rilevat illi l-membri tal-kumpanija Illead Solutions Limited ma hallsux l-ammont shih tal-azzjonijiet mizmuma minnhom. Jigi rilevat ulterjorment illi f'Novembru tas-sena 2014, il-kumpanija Illead Solutions Limited ttrasferiet in-negoju tagħha relatata ma' *web management*, u allura dak fil-linja tal-iskrittura privata tat-13 ta' Settembru 2013 lil kumpanija bl-isem ta' Eyetech Limited [C53835]. Di piu', Tonio Farrugia [K.I. nru. 255373M], firmatarju f' isem il-kumpanija ntimatata Illead Solutions Limited fuq l-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013 qatt ma kien direttur u/jew azzjonist tal-istess kumpanija.

7. In konsegwenza ta' dan l-agir abbuziv, li għandu jwassal għat-telf tal-privilegg tal-limitazzjoni ta' responsabilita' koncess mill-Art. 67 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta' Malta, il-kumpanija attrici sofriet danni konsiderevoli b'tali mod li kemm-il darba t-talbiet tagħha f' dawn il-proceduri ma jigux milqughha hija ser issib ruhha mingħajr rimedju effettiv.

8. It-tentattivi sabiex tinstab soluzzjoni bonarja ghall-vertenza odjerna kienu bosta izda l-intimati, jew min minnhom, baqghu jistahbew wara l-personailta' guridika a skapitu tal-kumpanija rikorrenti; fatt li anke wahdu għandu

jitqies bhala abbuз tal-limitazzjoni ta' responsabilita' koncess mill-Art. 67 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta' Malta.

9. Christopher Sultana [K.I. nru. 393474M], jaf personalment b'dawn il-fatti kollha.

Raguni tat-Talba

1. Ghar-ragunijiet premessi, kellhom jigu stitwiti dawn il-proceduri.

Talbiet:

Jghidu ghalhekk l-intimati 'l ghaliex din l-Onorab bli Qorti m'ghandhiex, wara li taghti dawk il-provvedimenti u tagħmel dawk id-dikjarazzjonijiet li jidhrilha mehtiega, għar-ragunijiet premessi:

1. Tiddikjara illi l-intimati, jew min minnhom, naqsu milli jonoraw l-obbligi assunti minnhom fuq l-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013;

2. Tiddikjara illi l-intimati, jew min minnhom abbuзaw, u/jew kienu kompartecipi fl-abbuz, mill-privilegg ta' responsabbilta' limitata mill-Art. 67 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta' Malta u konsegwentement għalhekk tilfu l-istess privilegg;

3. Tiddikjara illi l-intimati jew min minnhom ibbenefikaw illecitament mill-abbuz u/jew kompartecipazzjoni fl-istess u li huma, jew min minnhom, huma għaldaqstant

solidalment responsabili versu l-kumpanija attrici illimitatament;

4. Twarrab ghaldaqstant il-personalita' guridika separata tal-kumpanija Ilead Solutions Limited u zzomm lill-intimati, jew min minnhom, responsabili solidalment u illimitatament versu l-kumpanija attrici fir-rispett tal-obbligi assunti fuq l-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013;
5. Tordna konsegwentement lill-intimati, jew min minnhom, sabiex fi zmien qasir u perentorju li għandu jigi prefiss minn din l-Onorabbli Qorti, jottemporaw ruhhom mal-obbligi assunti minnhom fuq l-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013;
6. Tiddikjara illi l-agir tal-intimati, jew min minnhom, ikkawza danni lill-kumpanija rikorrenti;
7. Tillikwida d-danni sofferti mill-kumpanija rikorrenti skont it-talba precedenti;
8. Fin-nuqqas li l-intimati jew min minnhom jonqsu li jottemporaw ruhhom mal-eventwali ordni ta' din l-Onorabbli Qorti skont il-hames talba jew fin-nuqqas ta' akkoljiment tal-istess talba, tordna lill-intimati jew min minnhom iħallsu lill-kumpanija rikorrenti d-danni skont it-talba precedenti.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju ntavolat kontestwalment mal-proceduri odjerni u bl-imghax fuq kull somma likwidata u/jew dovuta lill-

kumpannija rikorrenti mid-data illi l-istess saret hekk dovuta sad-data tal-hlas effettiv, kontra l-intimati li huma minn issa ngunti ghas-subizzjoni.

Rat li din il-kawza giet appuntata ghas-smigh ghas-seduta tal-24 ta' Novembru 2015.

Rat ir-risposta guramentata ta' Ilead Solutions Ltd (C59752), Joseph Aquilina (ID. 581863M), Mark Aquilina (ID. 190773M) u Patrick Cutajar (ID. 142371M) datata 4 ta' Novembru 2015 (fol 22) fejn Patrick Cutajar qieghed bil-gurament tieghu ghan-nom tieghu u ghan-nom tal-intimati l-ohra jiddikjara illi huwa jaf b'dawn il-fatti personalment:

1. Illi preliminarjament, anke fuq livell ta' *prima facie*, ma' tezisti ebda relazzjoni guridika bejn is-socjeta' rikorrenti Digital Interactive Limited (C53835) u l-intimati Joseph Aquilina (ID. 581863M), Mark Aquilina (ID. 190773M) u Patrick Cutajar (ID. 142371M) u dan ghaliex l-iskrittura privata tat-13 ta' Settembru 2013 kienet biss bejn is-socjeta' Digital Interactive Limited bhala venditrici u s-socjeta' Ilead Solutions Limited bhala kumpratrici, biex b'hekk l-istess intimati, diretturi tas-socjeta' Ilead Solutions Ltd għandhom jigu liberati mill-observanza tal-gudizzju;
2. Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju għas-suespost, firrigward tal-ewwel talba rikorrenti, is-socjeta' Ilead Solutions Ltd ma naqset mill-ebda obbligu kuntrattwali *stante* illi kif sejjjer jigi ppruvat matul il-kors tal-kawza hija ppruvat tagħmel minn kollox sabiex tassumi l-obbligazzjonijiet u

garanziji moghtija minn Digital Interactive Limited a favur il-Bank of Valletta p.l.c. fir-rigward tas-self *Jeremie*, xi haga li pero` finalment ma' setghetx taghmel mhux b'nuqqas tagħha, imma b'konsegwenza tal-misrappreżentazzjonijiet li wettqet is-socjeta' rikorrenti fin-negożjati ta' qabel il-kuntratt u fuq il-kuntratt innifsu nkluz *inter alia* l-misrappreżentazzjoni illi kwalunkwe obbligazzjonijiet u garanziji setghu jigu assorbiti mill-kumpanija nnifisha (u mhux mid-diretturi tagħha kif l-istess socjeta' rikorrenti qieghda tippretendi llum). Fir-rigward tal-istess l-ewwel talba rikorrenti, l-intimati l-ohra huma biss d-diretturi tas-socjeta' intimata u kwindi, anke kif isegwi mill-ewwel eccezzjoni preliminari f' din ir-risposta, huma ma' kellhom u m'ghandhom l-ebda obbligi kuntrattwali x'jirrispettaw naxxenti mill-kuntratt in kwistjoni;

3. Illi fir-rigward tat-tieni talba rikorrenti, l-Artikolu 67 tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta japplika biss ghall-membri ossia azzjonisti u mhux għad-diretturi ta' kumpanija jew ghall-kumpanija nnifisha, u għaldaqstant huwa car illi l-intimati kollha qatt ma' jistgħu jinstabu li abbuzaw minn xi privilegg li fi kwalunkwe kaz qatt ma' nghata lilhom;

4. Illi t-tielet, raba', hames, sitt, seba' u tmien talbiet tas-socjeta' rikorrenti huma kollha kemm huma msejsa fuq, u huma korollarji ghall-ewwel u t-tieni talbiet rikorrenti, liema talbiet huma guridikalment insostenibbli u nfondati fil-fatt u fid-dritt għar-ragunijiet diga' msemmija, u għaldaqstant jsegwi illi l-istess tielet, raba', hames, sitt, seba' u tmien talbiet huma wkoll infondati kemm fil-fatt u kif ukoll fid-dritt;

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, apparti li qed jigi kkontestat illi r-rikorrenti soffriet xi danni, fl-istess hin l-istess rikorrenti trid tispjega lil din l-Onorabbi Qorti kif f' dawn il-proceduri hija qieghda titfa' l-ballun f' hogor l-istess Qorti fir-rigward tal-likwidazzjoni tad-danni allegatament subiti minnha, pero` fl-istess nifs, fir-rikors ghall-hrug tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju (liema rikors huwa suggett ghal-rikors ta' revoka intavolat mill-intimati), hija waslet għal-likwidazzjoni ta' tali danni fl-ammont **ezatt** ta' mijja u elf mitejn sitta u disghin ewro u sitta u tletin centezmu (€101,296.36);
6. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri permessibl mil-ligi, jekk ikun il-kaz.

Bl-ispejjez kollha kontra s-socjeta' rikorrenti ingunta in subizzjoni inkluzi dawk in konnessjoni mal-proceduri tar-revoka tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju msemmi.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta' Digital Interactive Limited datata 31 ta' Lulju 2018 a fol 320 et sequitur tal-process.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet finali tal-intimati llead Solutions Limited datata 3 ta' Ottubru 2018 a fol 304 et sequitur tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta tat-Hamis, 25 ta' Ottubru 2018 fejn meta ssejhet il-kawza dehru d-difensuri tal-partijiet, li ddikjaraw li qed jistriehu fuq in-noti ta' osservazzjonijiet tagħhom, u li l-kawza tista' tibqa' għas-sentenza. Il-kawza

giet differita ghas-sentenza għat-28 ta' Frar 2019 fid-9:30a.m.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. **KONSIDERAZZJONIJIET**

Permezz ta' din il-kawza, is-socjeta` rikorrenti qed tiprocedi kontra l-intimati sabiex jigi dikjarat li l-intimati, jew min minnhom, naqsu milli jonoraw l-obbligi assunti minnhom fl-iskrittura datata 13 ta' Settembru 2013. Inoltre qed jigi allegat li l-intimati, jew min minnhom abbużaw, u/jew kienu kompartecipi fl-abbuż, tal-privilegg ta' responsabbilita' limitata mill-Art. 67 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta' Malta u konsegwentement għalhekk għandhom jitqiesu li tilfu l-istess privilegg. Illi l-kumpanija rikorrenti talbet ukoll, li l-agir tal-intimati kkawza danni, għalhekk qed titlob il-likwidazzjoni tad-danni u l-hlas tal-istess fin-nuqqas li jwettqu l-obbigazzjonijiet assunti skont il-ftehim imsemmi.

L-intimati laqghu preliminarjament, billi eccepew li m'hemmx relazzjoni guridika bejn is-socjeta` Digital Interactive Limited u l-intimati Joseph Aquilina, Mark Aquilina, u Patrick Cutajar, billi l-iskrittura seħħet bejn zewg kumpaniji. Fil-mertu gie sostnut li ma naqsitx fl-obbligi kuntrattwali, *stante* li ppruvat tagħmel minn kollox biex tassumi l-obbligazzjonijiet u l-garanziji mogħtija minn Digital Interactive Limited favur il-Bank rigward is-self Jeremie. Inoltre` gie eccepit, li l-artikolu 67 tal-Kap 386 japplika biss ghall-azzjonisti u mhux għad-diretturi tal-kumpanija, għalhekk, gie sostnut li l-intimati qatt

ma abbuza minn privilegg li qatt ma nghataw lilhom. Gie sostnut ukoll li s-socjeta` rikorrenti ma sofriet l-ebda danni, u b'referenza ghal-likwidazzjoni mitluba, saret referenza ghall-ammont ta' €101,296.36 fir-rikors ghall-hrug ta' mandat ta' sekwestru kawtelatorju.

Fatti:

Jirrizulta li gie ffirmat ftehim bejn Digital Interactive Limited (Di-ve) u Ilead Solutions Limited (Ilead), liema ftehim hu datat 13 ta' Settembru 2013, u jinsab esebit bhala Dok A a fol 7 et sequens tal-process. F'dan il-ftehim, Digital Interactive Limited ittrasferiet u bieghet lil Ilead Solutions Limited il-*portal* di-ve.com, bid-drittijiet, kontenut, interessi u pretensionijiet kollha tal-istess *portal*. Ilead Solutions Limited intrabtet li tassumi l-obbligi u l-garanziji kollha moghtija minn Digital Interactive Limited favur il-Bank of Valletta ghas-self Jeremie, inkluz il-garanziji personali, li Digital Interactive kienet tat in garanzija lura tal-istess self, vigenti dakinhar tal-iffirmar tal-iskrittura. Sussegwentement ghall-iffirmar tal-ftehim, meta Ilead Solutions, gew infurmati mill-Bank of Valletta, li I-Jeremie *Loan* ma jistax jigi trasferit minn Digital Interactive Limited ghal Ilead, izda ried jinhareg self gdid, dan baqa' ma giex konkjuz. Jirrizulta li kienu saru diskussionijiet u proposti mill-firmatarji li rrappresentaw lil Ilead sabiex jigi rinegozjat il-kuntratt li gie ffirmat Dok A. Izda, ma kien hemm l-ebda ezitu ghal dawn id-diskussionijiet, u baqa' vigenti l-ftehim iffirmat fit-13 ta' Settembru 2013.

Provi:

George Barbaro Sant xehed permezz ta' affidavit (fol 32-33) qal li hu direttur ta' diversi kumpaniji fi hdan il-grupp ta' kumpaniji Alberta. Semma li kien gie kkuntatjat minn Christopher Sultana peress li l-kumpanija Go riedet l-operat tas-sit elettroniku www.di-ve.com. Spjega li l-kumpanija Digital Interactive Limited, iffurmata biex top era dan is-sit kienet akkwistat dan is-sit fl-2011, u biex top era s-sit il-kumpanija Digital Interactive kienet hadet facilita` ta' self Jeremie minghand il-BOV. Qal sabiex inghataw dan is-self hu u Chris Sultana taw lill-Bank garanzija personali u raham fis-somma ta' €8000. Qal li fis-sena 2013, minkejja s-success tas-sit, il-grupp ta' kumpaniji Alberta hass li l-operat tas-sit in kwistjoni ma kienx parti mill-'core business' tal-grupp, ghalhekk gie deciz li jfittxu investituri biex jiehdu l-operat tas-sit. Spjega li kienu saru negozjati minnu bi qbil ma' Chris Sultana, ma' Patrick Cutajar u Tonio Farrugia, u permezz ta' kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013, Digital Interactive Limited ittrasferiet u bieghet lil Ilead Solutions Limited il-portal di-ve.com. F'dan il-kuntratt, Ilead Solutions Limited intrabtet li tassumi l-obbligi u l-garanziji kollha moghtija minn Digital Interactive Limited favur il-Bank of Valletta limitatament ghas-self Jeremie li Digital Interactive kienet hadet ghal dan is-sit.

Zied ighid, li l-intimati naqsu milli jonorow l-obbligi tagħhom skont il-kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013. Fil-fatt, ikkonferma li kienu thallsu biss erba' pagamenti mensili għas-self Jeremie. Qal li anke meta bdew jitkellmu mal-

avukati, l-informazzjoni li kienet taslilhom kienet li daqt jaslu mal-Bank of Valletta, izda qatt ma sar xejn u lanqas sforz sabiex tigi sostitwita l-garanzija u r-rahan. Ghalhekk, kellhom jiprocedu bil-kaz odjern, biex jigi dikjarat li llead Solutions Limited, Patrick Cutajar, Mark Aquilina u Joseph Aquilina naqsu milli jonoraw l-obbligi assunti fil-kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013.

Christopher Sultana xehed permezz ta' affidavit (fol 34-37) u qal li hu flimkien ma' Elizabeth Barbaro Sant hu direttur u *shareholder* tal-kumpanija Digital Interactive Limited. Qal li kienu saru jafu li Go riedet tbiegh il-portal www.di-ve.com. Spjega li George Barbaro Sant kien interessa ruhu u qabbar konsulenti, u ghalkemm is-sit kien sejjer tajjeb, fl-2013, il-grupp ta' kumpaniji mmexxi minn George Barbaro Sant iddecieda li jikkonsolida l-portafoll tal-grupp, inhass li s-sit in kwistjoni ma kienx jiforma parti mill-'core business' tal-grupp, u wara serje ta' negozjati kien intlahaq ftehim, bejn George Barbaro Sant bi ftehim mieghu, u mill-parti l-ohra ma' Patrick Cutajar u Tonio Farrugia. Fin-negozjati, kien gie spjegat dak iz-zmien, li l-kumpanija kellha sales ikkonfermati u mhalla sal-ahhar tas-sena 2013, li jammontaw ghal madwar €16,000.

Zied ighid li permezz ta' kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013, Digital Interactive ittrasferiet u bieghet lil llead Solutions Limited, u llead Solutions intrabtet li tassumi l-obbligi u l-garanziji moghtija kollha minn Digital Interactive Limited favur il-Bank of Valletta limitatament ghas-self Jeremie. Semma wkoll li s-sidien il-godda tal-operat kienu

talbuħ biex ikompli jahdem fis-sit, liema talba kienet giet inkluza bhala kundizzjoni fil-kuntratt, fejn kellu anke jithallas salarju, izda peress li kien gie avvċinat sussewgwentement ghall-bejgh, biex jitnaqqas is-salarju tieghu u minflok, jingħata *performance bonus*, hu ma kienx accetta dan u b'hekk ittermiha l-impieg tieghu.

Qal li l-intimati naqsu milli jwettqu l-obbligi tagħhom skont il-kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013, stante li naqsu milli jassumu s-self Jeremie u kif ukoll milli jissostitwixxu l-garanziji mogħtija minn Digital Interactive Limited. Fil-fatt qal, li thall-su biss erba' pagamenti mensili fir-rigward tas-self Jeremie kif kien maqbul u pagament wieħed ta' €1,000. Spjega li wara li kien ittermiha l-impieg tieghu, l-avukat tagħhom kien bagħat ittra interpellatorja sabiex isiru l-pagamenti fil-kuntratt iffirmsat f'Settembru 2013. Semma wkoll li kienu fethu trattativi ma' Patrick Cutajar u Tonio Farrugia li dejjem saru fil-prezenza tal-avukati tagħhom, izda l-proposti tagħhom ma gewx accettati min-naha l-ohra. Qal ukoll, li f'Novembru 2014, Ilead Solutions Limited ittrasferiet in-neozju tagħha relatav ma' *web management*, dak fil-linja tal-kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013 lill-kumpanija Eyetech Limited. Hu sar jaf dan mis-social media u esebixxa Dok CS1 biex juri dan.

In-Nutar Joseph Smith La Rosa (fol 51-54)¹, muri l-iskrittura esebita a fol 7 tal-process, ikkonferma li kien hejja din l-iskrittura. Qal li hu ma kienx involut f'neozjati qabel dik l-iskrittura, kien mar dakinhar l-Alberta, tkellmu u dakinhar

¹ Seduta tat-2 ta' Frar 2016

stess idraftjaw il-kuntratt. Spjega li skont kif kienu qed jitkellmu dak in nhar, il-Lego 1 hija garanzija bankarja, garanzija personali li persuna jaghti lill-Bank. Il-ftehim kien li wara l-iffirmar tal-kuntratt, il-garanzija Lego 1 kellha tinqebeb fuq llead Solutions Limited, fil-fatt qal il-partijiet kienu ddiskutew dan.

M - Meta tghid kienu qed isemmuha, Nutar, jekk joghgbok tiftakar x'kienu qed isemmu fuq il-Lego 1 u l-garanziji personali? Mill-memorja.

Xhud: *Li jinqelbu kif huwa miktub hekk.*

- omissis-

M - Milli stajt tifhem inti nutar, il-partijiet kienu konxji tat-tifsira ta' Lego 1's pledges u cash guarantees.

Xhud: *Nimmagina li kienu.*

Qorti: *Mhux li timmagina.*

Xhud: *Kienu konxji, ghax huma kollha nies fin-negozju.*

....Il-kelma 'nimmagina' kienet out of place kompletament, ghax la qed jirrikordjaw, ...jigifieri hargitli hazin, ghax kienu jafu x'inhu.

In kontro-ezami (fol 247-252)² mistoqsi jekk kienx ivverifika li l-persuni li gew jiffirmaw l-iskrittura kellhomx ir-rappresentanza guridika tal-kumpanija, li kienu qed jirrapresentaw, qal li ma vverifikax, ikun staqsihom zgur. Mistoqsi ezzattament dwar dak stipulat fl-iskrittura, li llead Solutions kienet obbligat ruhha li tiehu l-obbligazzjonijiet ta' Digital Interactive, inkluz dawk ta' Lego 1, ikkonferma li iva hekk hu. Qal li dakinharr li kienu quddiemu, dwar il-Jeremie

² Seduta tat-23 ta' Marzu 2017.

loan, hu kellu dubju jistax jinqelev l-listess Jeremie *loan*, u ghalhekk, kien talabhom jivverifikaw fuq it-telefon ma' ufficjali tal-Bank dwar dan.

Semma li dak il-hin ghamlu xi telefonati biex jassiguraw li jistghu jinqelbu. Hu qabel li skont l-iskrittura llead Solutions kellha tiehu l-obbligazzjonijiet ta' Digital Interactive inkluz tal-Lego 1. Mistoqsi jsegwix li Lego 1 kellhom jittiehd personalment mid-Diretturi, qal, li jikkonferma li skont l-iskrittura llead Solutions Limited qed tobbliga ruhhha li tiehu l-obbligazzjonijiet u l-hlasijiet. Mistoqsi jekk hemmx imnizel li d-Diretturi kellhom jiehdu l-Lego 1 huma, ighid li m'hemmx imnizzel hekk. Qal li dak il-hin, lill-partijiet, kien spjegalhom, li l-Lego 1 hija garanzija personali, izda ma jafx kemm qalilhom dettalji aktar dwar dan. Mistoqsi jafx li l-Lego 1 tintuza biss mill-BOV qal, li ma jafx dwar dan. Qal li hu meta spjegalhom, lill-partijiet kien ghamel enfasi li jiehdu over kollox minghand Digital Interactive Ltd. Dwar il-Jeremie *loan*, kellu esperjenza minn klijenti ohra, u kien a konoxxenza tal-fatt li difficilment tigi trasferita. Mistoqsi minhabba l-Lego 1 kienx a konoxxenza tal-fatt, li certu nies li kienu diretturi taz-zewg kumpaniji ma kinux hemm, qal, li dan il-kuntratt kien gie ffirmat bhala kaz klassiku ta' emergenza. Mistoqsi min kien cempel, qal George Barbaro Sant kien cempel lil xi ufficial tal-Bank fuq il-mobile peress li kien filghaxija. Dwar Jeremie *loan*, qal li dan kien offrut biss mill-Bank of Valletta.

Liz Barbaro Sant xehdet permezz ta' affidavit (fol 92) qalet li hi direttrici flimkien ma' Digital Interactive Limited u

ikkonfermat dak li xehed missierha George Barbaro Sant dwar id-decizjoni li jinbiegh l-avvjament tas-sit elettroniku di-ve.com. Qalet li hi ma kinitx involuta fin-negozjati, meta saru d-diskussionijiet u l-kuntratt mal-akkwirenti li akkwistaw il-*portal* tad-Di-ve.

Louis Bartolo xehed permezz ta' affidavit (fol 93) u qal li f'Settembru 2013, kien gie mistoqsi minn George Barbaro Sant, jekk jistghux jighinu kumpanija Eyetech Limited. Qal li kien ikkuntatja lil Patrick Cutajar, u kienu talbu *quote*, u kienu sussegwentement qalulu li ma jistghux jipprovdu kampjun ghal dak mitlub. Semma li fis-17 ta' Dicembru 2013, Eyetech Ltd, kienet hadet il-computers tad-di-ve *portal*, u fl-20 ta' Dicembru 2018, izda kienu nfurmawh li m'hemm l-ebda kampjuni jew *demo units* bit-testing kif rikjest minnu, u gie offrut 'discount' jekk jiehu l-units minghajr *testing*, izda hu rrifjuta ghax riedhom bit-'testing'.

Il-PL Quintin Tanti in rappresentanza tal-MFSA xehed (fol 96-99)³ u qal li Ilead Solutions Limited kienet registrata fil-21 ta' Marzu 2013 u għadha registrata. Qal li fit-13 ta' Settembru 2013, id-diretturi kienu tlieta, senjatament Joseph Aquilina, Mark Aquilina, u Patrick Cutajar. Hu esebixxa Dok MFSA1.

In kontro-ezami (fol 245-246)⁴ qal, li skont ir-reconds mizmuma id-diretturi ta' Digital Interactive, huma Elisabeth Barbaro Sant u Christopher Sultana, u d-Director's report

³ Seduta tal-31 ta' Mejju 2016.

⁴ Seduta tat-23 ta' Marzu 2017.

huwa approvat u ffirmat minn Elizabeth Barbaro Sant u Christopher Sultana.

Ronald Dalli xehed (fol 96-99, 123-124)⁵ u esebixxa kopja tal-kuntratt ta' self Dok BOV1, u jinkorpora l-kondizzjonijiet kollha tas-self. Esebixxa Dok BOV2, li juri l-hlasijiet li saru ghal dak is-self, u Dok BOV3 - noti dwar min ghamel id-depoziti. Hu spjega li meta jkun irid isir trasferiment ta' self, tinghata facilita gdida li jkun hemm kumpanija separata. Esebixxa wkoll Dok BOV4 u BOV5, l-statements tal-/loan tal-Jeremie account.

George Mifsud xehed permezz ta' affidavit (fol 133) u qal li hu c-Chairman ta' Marketing Communications. Qal li fl-2013, George Barbaro Sant kien infurmah, li kien intlahaq ftehim dwar il-bejgh tal-*portal* website di-ve.com, u talbu jghin lix-xerrejja biex jidderigi lejhom klijenti li jkunu jridu jirreklamaw. Spjega li kienu Itaqghu fl-ufficju tieghu, ma zewgt irgiel li ma jiftakarx isimhom, u kien infurmahom li l-ewwel il-website trid tilhaq certa kwalita` sabiex iressaq il-klijenti ghar-reklamar, izda minn dakinar ma kienx rega' sema' b'ahbarhom.

Alison Camilleri xehdet (fol133a-133c)⁶ u qalet li giet avvicinata minn klijenti li kienu ser jiehdu di-ve *portal*, u spjegawlhom li riedu jiehdu Jeremie/*loan*, li hija *grant* mill-Unjoni Ewropea fejn ikun hemm inqas rata ta' imghax u anqas *security*. Qalet li generalment taht il-Jeremie *loan*, 25% tal-facilita` trid tkun secured b'*tangible security*.

⁵ Seduta tal-31 ta' Mejju 2016; Seduta tal-5 ta' Lulju 2016.

⁶ Seduta tal-15 ta' Novembru 2016.

Mistoqsija jekk wahda mis-securities tal-Jeremie *loan* kiniex Lego 1 garanzija personali, qalet, li ma tiftakarx. Qalet li ma jsirx trasferiment tal-Jeremie *loan*, izda jigi negozjat Jeremie *loan* gdid. Qalet l-applikazzjoni ghall-Jeremie *loan* ta' Ilead Solutions Limited waqqafha I-Bank ghax ra li l-kumpanija ma kinitx b'sahhitha finanzjarjament.

Christopher Sultana xehed (fol 133d-133i)⁷ u qal, li hu Direttur f'Digital Interactive, u l-Jeremie *loan* illum m'ghadux jezisti. Wara li bieghu l-operat tal-*portal* Di-ve, il-bank baqa' jistenna li l-Jeremie *loan* jithallas minn Digital Interactive, meta l-intimati ma hallsux, il-Bank dar fuqu personali, biex il-garanziji tal-Lego 1 jigu 'forfeited'. Hu esebixxa Dok CS1 u CS2 li juru dan. Spjega li l-flejjes ma thallsux direttamente mill-*loan* account izda mill-kont ta' Digital Interactive Ltd., kif jidher minn Dok CS3.

In kontro-ezami mistoqsi jekk kinux saru diskussionijiet precedentement ghall-iskrittura iffirmat jew kienx sar kollox dakinhar tal-iffirmar, qal li kien hemm negozjati u diskussionijiet precedenti.

In kontro-ezami (fol 214-223)⁸ qal li hu kien ta l-access ghall-audited accounts qabel gie trasferit is-sit lil Ilead Solutions. Mistoqsi jekk kinux management accounts mhux ifirmati, qal li jiftakar li kienu ffirmati ghax baghtuhomlu lura tramite l-avukat peress li riduhom iffirmati. Referut ghal Dok AN1, qal, li jiftakaru dan id-dokument, esebit mal-affidavit ta'

⁷ Seduta tal-15 ta' Novembru 2016.

⁸ Seduta tal-14 ta' Frar 2017.

Mark Aquilina, li juri li l-kumpanija kellha sales ikkonfermati u mhalla, qal, li jista' jkun li hejjieh hu dan id-dokument. Mistoqsi jekk dak li kienu qed jinsistu fuqu fil-kuntratt, li l-Jeremie *loan* jithallas minn Ilead ma setax jigi attwat, minhabba n-natura tal-Jeremie *loan*, qal li le, ma kienx jaf. Mistoqsi wkoll dwar *run pledge* ta' tmint elef li sseemma' fl-affidavit tieghu, ghaliex dan ma kienx isseemma fl-iskrittura ffirmata, qal li ma jafx ghalfejn. Mistoqsi jekk in-nies prezenti ghall-iffirmar tal-kuntratt setghux joffru garanzija personali, qal li iva. Ghall-kuntratt iffirmat quddiem in-Nutar La Rosa ma kienx hemm nisa prezenti biex jiffirmaw. Meta kien impjegat ma' Ilead Solutions kien ukoll direttur ta' Digital Interactive Limited. Mistoqsi jekk ix-xoghol li insistew fuqu li jagħmel hu kienx sinifikanti għan-news portal, qal li ma jistax iħid hu. Mistoqsi jekk Ilead kellhomx jieħdu *loan* iehor sabiex jissostitwixxu l-*loan* tal-Jeremie *loan* li kien fuq Digital Ineractive Ltd. qal, li iva, fil-fehma tieghu. Mistoqsi izda jekk dan tnizzilx fil-kuntratt, qal, li le. Mistoqsi kienx ivverifika min kien d-diretturi ta' Ilead Solutions qabel l-iffirmar tal-kuntratt qal, li le. Qal li hu gurnalist.

Omar Said xehed permezz ta' affidavit (fol 46-147) qal li f'Settembru 2013, kienet saritilhom proposta biex jieħdu l-portal www.di-ve.com, u dak iz-zmien hu kien jieħu hsieb id-day-to-day operations ta' Ilead Solutions Limited. Qal li kien halla lil Patrick u lil Tonio jigbru l-informazzjoni, u fil-fatt fit-13 ta' Settembru, Patrick, Joe, u Tonio kienu marru ghall-iffirmar tal-kuntratt. Qal li sussegwentement ghall-iffirmar tal-kuntratt l-involviment tieghu fid-Di-ve portal kien minimu. Semma li Patrick u Tonio kienu jagħtu hafna sīgħat ghall-

portal in kwistjoni, u Chris ta' Digital Interactive ma tantx kien ta support u ghajnuna. Qal li mill-aspett finanzjarju ta' Ilead ma kienx sejjer sew u kien hemm Di-versi tentattivi min-naha ta' Ilead biex jergghu jinnegożjaw il-ftehim ma' Digital Interactive Limited, izda, dan ma sarx. Qal li hu Direttur ta' Eyetech Limited.

In kontro-ezami xehed (fol 309-312)⁹ u qal li hu *shareholder* tal-kumpanija Ilead, u ma kienx direttament involut finnegozjati li saru. Hu kkonferma li Ilead Solutions diga kienet '*a nonprofitable company*' meta gie ffirmat il-kuntratt in kwistjoni fit-13 ta' Settembru 2013. Mistoqsi dwar dak li sostna li gie mwieghed li kellhom jircieu xi fondi wara l-iffirmar tal-kuntratt, mistoqsi jekk hemmx dan indikat fil-kuntratt iffirmat, qal li le. Hu kkonferma li x-*shareholders* ta' Ilead hallsu personalment id-dejn ta' Ilead inkluz il-paga lil Chris Sultana. Mistoqsi minhabba s-sitwazzjoni finanzjarja ta' Ilead Solutions, meta kien hemm il-bzonn li jitfghu fondi fil-kumpanija min kien jagħmel tajjeb jekk hux ix-shareholders jew id-diretturi, qal li x-*shareholders*.

Mark Anthony Aquilina xehed permezz ta' affidavit (fol 148-152), qal li f'Settembru 2013, Patrick Cutajar infurmah li kien ser jieħdu n-news *portal* di-ve.com, u kien Itaqgħu ma' Chris Sultana dwar dan. Spjega li qabel ma ffirmaw il-ftehim, kien talbu l-ghajnuna ta' Chris Sultana, biex ighin fil-gurnalizmu. Qal li hu ma kienx prezenti meta gie ffirmat il-kuntratt, izda minn qari tal-kuntratt meta sseemma l-Lego1 fil-kuntratt qies li dan ma kienx ta' importanza kbira peress li l-

⁹ Seduta tal-24 ta' Mejju 2018.

kuntratt kien iffirmat bejn zewg *Limited Liability companies*. Qal li Chris Sultana ma kienx ikkontribwixxa wisq ghan-news portal kif miftiehem, u ghalhekk dan wassal ghal nuqqas ta' kwalita fl-inews tas-sit in kwistjoni, li wassal ukoll ghal nuqqas fin-negozju, u kien mill-ewwel sa xahar u nofs wara l-iffirmar tal-kuntratt li l-entuzjazmu ta' Chris Sultana kien naqas sew. Izda, qal, li huma baqghu jaghmlu t-tentattivi tagħhom għas-sit. Semma li Chris spicca bhala impjegat mal-kumpanija fil-31 ta' Marzu 2014, u thallas mix-shareholders personalment peress li l-finanzi tal-kumpanija llead ma kinux jippermettu dan. Qal li kienu anke ppruvaw jirrenegożjaw il-ftehim, u tkellmu ma' George Barbaro Sant u mal-avukat dwar dan. Qal li hu u martu batew il-konsegwenzi tal-mandat ta' sekwetsru ipprezentat minn Digital Interactive Ltd. meta hu lanqas biss kien firmatarju tal-ftehim in kwistjoni. Fl-ahharnet qal, li l-Bank of Valletta, kien irrifjuta ir-rikjestha tagħhom għal Jeremie *loan* iehor.

In kontro-ezami qal (fol 314-319)¹⁰ li hu bhala *accountant* kien jaf x'inhi l-Lego 1, hu ma setax imur jiffirma l-kuntratt. Ikkonferma li fid-data tal-kuntratt llead ma kellhiex assi, izda qal li kienet '*start up company*'. Qal li hu kien lest jagħti garanzija personali, mistoqsi għalhekk ghaliex ma kienux hadu self mill-Bank ghall-Jeremie *loan*, qal, li sa fejn jaf hu il-Bank ma awtorizzax Jeremie *loan* gdid, u l-Bank kien ikkonsidra l-performance tal-business ta' llead Solutions Ltd. Qal li x-shareholders hallsu dak dovut f'VAT u dejn iehor tal-kumpanija.

¹⁰ Seduta datata 31 ta' Mejju 2018.

In **ri-ezami** qal, li x-shareholders u d-diretturi ta' Illead Solutions mhumiex l-istess, hemm tnejn separati, izda, kkonferma, li min iffirma l-kuntratt in kwistjoni huma diretturi tax-shareholders.

Tonio Farrugia xehed permezz ta' affidavit (fol 155-163) qal li f'Awwissu 2013, Patrick Cutajar kien infurmahom bit-trasferiment tan-news portal www.di-ve.com. Qal li kienu gew diskussi l-costs u l-performance, u diversi problemi ohra, bhal kera gholja, *turnover*, u *operational costs*. Illi kienet giet spjegata l-kwistjoni tal-Jeremie *loan*. Semma li kienu saru diversi laqghat u gie spjegat, li ser jghaddulhom l-advertising business min-naha ta' Alberta, xi haga li qatt ma sehhet. Qal li kienu insistew li Chris Sultana jibqa' jikkontribwixxi minhabba l-kwalitajiet tieghu fil-gurnalizmu, u kien gie maqbul li Sultana jkun impjegat ta' Illead Solutions Ltd. Qal li sussegwentement, kienu Itaqghu hu, Patrick Cutajar u Joe Aquilina biex jiffirmaw fit-13 ta' Settembru 2013. Qal li huma mill-ewwel bdew jahdmu bl-istrategija gdida, u l-pjan kien li Chris Sultana ikun involut fl-aspett editorjali, u b'xokk saru jafu li Chris Sultana u Barbaro Sant riedu jikkaxxjaw *invoices* kollha sal-ahhar tas-sena lil Digital Interactive Ltd, b'hekk meta bdew in-negozju beda fuq sieq hazina. Sussegwentement, qal, li Illead, fl-ahhar tal-2013 ma kellhiex bizzejjad *cash*, u bdew jonqsu milli jaghmlu l-pagamenti mensili dovuti u 'commitments' ohra. Zied ighid li meta telaq Chris Sultana mill-imprieg, ingaggaw persuna ohra bhala editur, u ppruvaw ikomplu jahdmu, u fil-frattemp, beda jkollhom *meetings* ukoll mal-BOV rigward il-Jeremie *loan*. Qal li in segwitu, kien qed ikun hemm *sales income*

baxx, u ma bdewx ilahqu mal-'commitments' finanzjarji. Spjega li kien hemm laqgha ma' George Barbaro Sant f'April 2014, sabiex jippruvaw jergghu jinnegozjaw il-kuntratt, izda dan ma sehhx. Qal li eventwalment, meta ma sabx aktar kooperazzjoni mingħand Chris Sultana, gie propost li llead Solutions għandha ssib xerreja alternattivi u gie propost fil-Board meeting, li x-shareholders tal-kumpanija llead Solutions Ltd. jintervjenu biex jithallsu pagamenti ta' taxxa u VAT pendenti, kif ukoll ta' pagi. Fl-ahharnett, qal li llead Solutions Limited waqfet topera fil-31 ta' Dicembru 2014.

In kontro-ezami qal (fol 292-302; 304-307)¹¹ li bhala *accountant* hu familjari ma' Lego1, izda l-implikazzjonijiet ma jaqghux fir-remit tal-accountant izda fir-remit tal-avukat. Mistoqsi jekk Lego 1 hijiex formula tal-BOV, u bhala formola *standard* ma tinbidilx qal li ma jistax ighid dwar dan. Qal li l-*managerial account* kienu ghaddewhomlihom. Qal li hu ma kienx Direttur ta' llead u lanqas *shareholder*. Qal li hu kien hemm bhala firmatarju fissem llead mhux fissem persuna ohra. Qal li meta ffirmaw ma kinux jafu x'bilanc kelli l-Jeremie *loan*, kien taht pressjoni ta' hin u lanqas kelhom cans jieħdu parir legali, peress li l-avukat tagħhom kien imsiefer dak iz-zmien. Mistoqsi specifikament dwar il-Jeremie *loan*, u mistoqsi jekk il-Bank kienx offra li johrog facilita` gdida ta' Jeremie *loan*, izda intalbet garanzija personali, li huma ma accettawx, qal li iva. Hu kkjarifika, li huma ffirmaw biex llead tiehu hi l-Jeremie *loan*, u dak li kien semmielhom il-Bank hu li jridu jidħlu jagħmlu tajjeb personalment. Il-Bank kien infurmahom li ma setax

¹¹ Seduta tal-1 ta' Frar 2018; Seduta tat-22 ta' Marzu 2018.

jaghtihom Jeremie *loan* ohra ghax kienu kollha mehudin, offrewlhom self iehor, fejn anke l-garanziji ma kinux 20%, 5% cover, izda kienu 130% cover, izda qalulhom ukoll, li kien hemm il-possibilita` ta' kondizzjonijiet tal-Jeremie *loan*.

Meta kienu marru l-Bank u saru jafu li l-Jeremie *loan* ma jistax jigi trasferit, l-ghazliet kienu jew *loan* kummercjali, li ovvjament ma jkunx bl-istess kondizzjonijiet. Spjega li ovvjament, meta marru l-Bank, il-bank isaqsi l-istat tal-kumpanija kif inhi, u minhabba l-fatti li diga semma is-€16,000 li qatt ma waslu u fatturi ohra, il-Bank ma ghogbitux is-sitwazzjoni finanzjarja tal-kumpanija llead. Zied ighid ukoll, li l-garanzija personali tad-diretturi ma kinitx parti mill-ftehim miftiehem. Possibilita` mill-Bank, li jigu 'sliced in' ghal Jeremie *loan* gdid kien hemm, izda qatt ma gew offruti dan mill-bank. Qal li llum llead m'ghandhiex assi, hija 'dormant.'

In ri-ezami qal, li l-Jeremie *loan* li kienu qed jinneozjaw mal-Bank kellha tiehdu llead Solutions. Fin-neozjati mal-Bank, intalbet Lego 1 li hija garanzija personali tad-diretturi, fil-kuntratt li ffirrmaw, ma kienx hemm specifikatament indikat hekk, kien hemm indikat li l-garanzija trid taghmilha l-kumpanija.

Joseph Aquilina xehed permezz ta' affidavit (fol 209) u qal, li jikkonferma l-affidavits ta' Omar Said u Mark Aquilina u ta' Tonio Farrugia. Semma li meta marru biex jiffirmaw il-kuntratt ma hadux lil marthom, peress li ma kienux qed jiffirmaw fil-kapacita personali taghhom. Qal li skont l-iskrittura il-kumpanija llead kellha tiehu l-Jeremie *loan*. Qal

li lanqas kien familjari mas-suggett tal-Jeremie *loan* u I-Lego1, tant li haseb li I-Lego1 kienet relatata mal-Jeremie *loan*, u kien sussegwentement li sar jaf li I-Lego1 kienu formoli ta' *bank guarantees*.

In kontro-ezami qal (fol 284-288)¹² li kien isseemma li I-Jeremie *loan* kienet ser tittiehed minn Ilead Solutions Ltd. Qal li hu kien mitlub biss biex jiffirma I-kuntratt. Dwar Lego1, ikkonferma li ma kienx jaf ezattament x'inhi. Qal li meta ffirmaw il-kuntratt in kwistjoni hu kien bl-intendiment li hu *business to business*, u ma haseb li kien hemm I-ebda obbligi personali. Hu kkonferma li Ilead ma kellhiex assi dakinhar tal-iffirmar tal-kuntratt. Mistoqsi dwar il-kliem 'cash guarantee' li sseemma fil-kuntratt, kif kien ser jithallas dan la Ilead ma kellhiex assi, qal li huma malli ffirmaw, kienu bl-idea li jmorru jinnegojaw mal-BOV. Qal li hu ma kienx involut fl-operat, kien biss Direttur. Qal, li jaf li kien hemm laqgha biex jigi rinegozjat il-kuntratt, izda hu ma kienx involut. Qal li Ilead għadha kumpanija mingħajr assi. Spjega li dakinhar li kienu għand in-nutar biex jiffirmaw, in-Nutar ma kienx spjegalhom x'inhu Jeremie *loan* u x'inhu Lego1.

Patrick Cutajar xehed (fol 258-262; fol 270-282)¹³ u qal li hu Direttur ta' Ilead Solutions Limited u xi kumpaniji ohra. Spjega li dakinhar li ffirmaw għand in-Nutar La Rosa, il-ftehim verbali kien li jħall-su hmistax-il elf ewro bhala 'goodwill' u jieħdu over il-Jeremie *loan* li kellhom Digital Interactive, u għalhekk qablu li dawn jitnizzlu fil-kuntratt, u

¹² Seduta tat-23 ta' Novembru 2017.

¹³ Seduta tat-13 ta' Gunju 2017; Seduta tas-17 ta' Ottubru 2017.

qablu wkoll li Chris Sultana jibqa' jahdem maghhom, kif tnizzel fil-kuntratt. Semma li l-kuntratt kien inkiteb min-Nutar dak il-hin li kienu prezenti għandu. Qal li nkiteb il-kuntratt imbagħad huma qrawh, kien hemm imnizzel li l-Jeremie *loan* kellu jigi trasferit minn Digital Interactive għal Ilead Solutions Limited. Semma wkoll, li kien hemm klawsola importanti li t-transfer tal-Jeremie *loan*, li jekk il-Bank ma jaccettax, din il-*loan* tigi trasferita, għandhom ix-xelta li jirrenogazjaw il-kuntratt. Qal li sar il-kuntratt, iffirmaw u beda l-operat, u wara tliet xhur bdew jaraw li l-performance sales ma bdewx gejjin, li s-16,000, li kienu raw fl-istrategic plan qabel ma ffirmaw ma mmaterjalizzawx, anzi riedu jehduhom Digital Interactive, tas-sales li kienu diga saru. Spjega wkoll, li wara l-iffirmar tal-kuntratt, min-naha ta' Tonio Farrugia, bdew in-neozjati mal-Bank biex isir it-transfer tal-Jeremie *loan*, u l-Bank kien dam ftit ma infurmahom, li dan it-trasferiment ma setax isehh. Qal li sussegwentement, kienu infurmaw lil Digital Interactive b'dan u anke pproponew biex jirrenogazjaw il-kuntratt, izda dak kollu propost, gie rifjutat u dejjem ingħataw risposta li dak kien il-kuntratt iffirmat u riedu jixxu mieghu. Qal li Chris Sultana dam impiegat magħhom sa Marzu 2014, sa sitt xhur wara l-iffirmar tal-kuntratt.

In kontro-ezami qal, li kienu ghaddewlhom il-Managerial accounts qabel, l-iffirmar tal-kuntratt, izda l-managerial accounts ma kienux għadhom audited. Mistoqsi jekk mill-ammont ta' hmistax il-elf ewro imnizzlin fil-kuntratt kien thallas biss l-ammont ta' €1,000, qal li iva. Qal li l-Jeremie *loan* kien issemmha fl-ewwel laqgha li kellhom, u mbagħad gie mnizzel fl-iskrittura. Dwar Lego1 jaf li hija garanzija, izda

ma kienx jafx li hija garanzija personali, minkejja li hu fin-negoju. Kien iffirma xi kuntratt b'Lego 1 fil-passat, izda ma kienx jaf l-implikazzjonijiet. Hu kkonferma li kienu hallsu lil Digital Interactive l-ekwivalenti ta' erba' hlasijiet rateali ghax l-intenzjoni hemm kienet. Qal li huma gew rinfaccjati minn informazzjoni mill-BOV li ma kienx possibbli li jigi trasferit il-Jeremie *loan*. Il-Bank kien infurmahom li jistghu jiehdu self normali, izda kieku ghamlu hekk, kien jibdel ix-xenarju kollu, ghax l-interessi kienu ser jirdoppjaw b'self normali. Mistoqsi jekk kinux lesti jiehdu garanzija personali qal li jekk ikun hemm ix-xoghol ghaddej iva. Is-self il-gdid li offra l-bank kien jimponi garanzija personali bil-familja b'kollox. Meta l-Bank qalilhom li ma setax isir it-trasferiment ta' Lego 1, huma kienu Itaqghu, ma' Chris Sultana u ma' George Barbaro Sant f'*hotel* u kien hemm Tonio Farrugia wkoll, u kienu qalulhom, li dak li kien miftiehem kien miftiehem, u ma kien ser jinbidel xejn u hu għad għandu l-minuti tal-laqgħa. Ikkonferma li l-pagamenti kienu waqfu qabel meta ma bediex jidhol 'cash'. Qal li l-*portal* tfewħ huma, meta ma setghux ikomplu, f'Dicembru 2015. Semma li fid-data tal-iffirmar tal-kuntratt llead ma kellhiex assi, u huma kienu xtraw il-*portal* ghax emmnu li ser idawwar il-flus skont dak miftiehem. Qal li huma bhala individwi sekwestrati b'mandat iddepozitaw flus, bejn wiehed u iehor wiehed u ghoxrin elf ewro.

Rigward il-garanzija personali, qal li meta marru jiffirmaw, hadd ma gab in-nisa u n-Nutar ma kienx gibdilhom l-attenzjoni li kien hemm bżonn in-nisa biex jiffirmaw. Qal li s-sekwestru kien kontrihom personalment, izda dak is-

sekwestru llum m'ghadux qed jolqot il-kontijiet tagħhom, ghaliex iddepozitaw il-flus il-Bank u għamlu garanzija l-Qorti. Qal ukoll li m'hemmx kredituri ohra ta' Ilead Solutions Ltd. minbarra Digital Interctive Limited.

L-ewwel eccezzjoni tal-intimati:

Illi gie eccepit preliminarjament, li ma tezisti l-ebda relazzjoni giuridika bejn is-socjeta` rikorrenti Digital Interactive Limited u l-intimati Joseph Aquilina, Mark Aquilina u Patrick Cutajar, u dan ghaliex l-iskrittura privata tat-13 ta' Settembru 2013 kienet biss bejn Digital Interactive Limited u s-socjeta' Ilead Solutions Limited, b'hekk l-listess intimati diretturi tas-socjeta' Ilead Solutions Limited għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju.

L-intimati Joseph Aquilina Mark Aquilina u Patrick Cutajar qed jeccepixxu li mhumiex responsabbi personalment għal dak li assumiet is-socjeta` Ilead Solutions Limited fl-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013.

Illi gie sottomess fin-nota ta' sottomissionijiet tas-socjeta' rikorrenti, b' referenza għal diversi sentenzi tal-Qrati Tagħna, li Direttur ta' kumpannija jista' jkun responsabbi għad-djun tal-kumpannija, (ad ez. **Nevada Ltd. et vs Hubert Mifsud et noe**, deciza mill-Qorti tal-Appell fis-16 ta' Frar 2004 - Cit.1659/1995/1; u **Dr. Andrew Borg Cardona noe vs Priceclub (Holdings) Limited** deciza fit-12 ta' Ottubru 2007 Rik. Gur.25/2003); fejn il-persuna inkarigata

bit-tmexxija tal-kumpanija giet meqjusa solidament responsabbli għad-dejn tal-kumpanija.

Ikkonsidrat li dak li qed titlob l-attrici f'dan il-kaz hu l'-lifting of the corporate veil'. Ghalkemm il-principju regolatur hu li socjeta` għandha personalita' distinta mill-individwi li jikkomponuha u hi persuna morali distinta minn persuna fizika, il-Qrati dejjem sostnew li f'kazijiet partikolari l-mantell tal-personalita` guridika għandu jigi mneħhi fejn jirrizulta l-*mala fede*. Il-Qorti tqis illi s-socjeta' attrici qed tallega precizament dan.

Ikkonsidrat li permezz tar-raba' talba kif dedotta qed jintalab specifikament li titwarrab il-personalita` guridika distinta tal-kumpanija Ilead Solutions Limited, b'mod li l-intimati jinżammu solidalment responsabbli verso l-kumpannija attrici. Ghalkemm din it-talba ser tigi mistharrga iktar 'il quddiem fil-konsiderazzjonijiet fil-mertu, it-talbiet tar-rikorrenti kif dedotti jiggustifikaw ness guridiku mehtieg sabiex ma jitwarrbux f'dan l-istadju fil-konfront tal-intimati Aquilina u Cutajar. Għalhekk, din l-eccezzjoni sollevata, b'referenza għan-nuqqas ta' relazzjoni guridika tal-intimati Aquilina u Patrick Cutajar mas-socjeta` rikorrenti, ma tregix.

Għaldaqstant, tichad l-ewwel eccezzjoni.

Ir-responsabbilita' personali u *in solidum* mal-kumpannija Ilead tal-intimati Joseph Aquilina, Mark Aquilina u Patrick Cutajar.

Huwa opportun li din il-Qorti tinvesti ruhha minnufih bil-kwistjoni indikata billi din il-premessa tissottolinea t-talbiet kollha, *stante* li huma indirizzati mhux biss lejn is-socjeta' intimata wahidha, imma wkoll lejn l-intimati personalment. In sostenn tat-talbiet, is-socjeta' rikorrenti qed tistrieh fuq l-artikolu 67 tal-Kap 386 u effettivament din il-Qorti qed tintalab li twarrab il-principju tal-limitazzjoni tal-personalita' guridika (*corporate veil*) tal-kumpannija intimata. Izda mhux biss, tghid li l-intimati "*abbuzaw mill-privilegg ta' responsabilita' limitata*" u għandhom jinzammu responsabbi flimkien mas-socjeta` intimata anke jekk din il-Qorti tiskarta r-responsabilta' tagħhom abbazi tal-iskrittura in mertu.

L-intimati Aquilina u Cutajar opponew għat-talbiet in kwantu proposti kontrihom fil-vesti personali tagħhom u sahansitra qajmu eccezzjoni preliminari dwar in-ness guridiku mankanti. Din l-eccezzjoni giet trattata *ante*. Fis-sottomissionijiet tagħhom, fejn ittrattaw it-tielet eccezzjoni, qalu li :

"Illi fir-rigward tat-tieni talba rikorrenti, l-Artikolu 67 tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta jaapplika biss ghall-membri ossia azzjonisti u mhux għad-diretturi ta' kumpannija jew ghall-kumpannija nnifisha, u ghaldaqstant huwa car illi l-intimati kollha qatt ma jistgħu jinstabu li abbuzaw minn xi privilegg li fi kwalnkwe kaz qatt ma nghata lilhom."

Minn qari tal-Artikoli 67 u 4(4) tal-Kap 386, johrog illi:

"67. Kumpannija tkun iffurmata bil-mezz ta' kapital maqsum f'azzjonijiet miżmuma mill-membri tagħha. Ir-responsabbilita` tal-membri tkun limitata għall-ammont, jekk ikun hemm, li ma jkunx tħallas mill-azzjonijiet rispettivament miżmuma minnhom."

"4(4) Soċjeta` kummerċjali għandha personalita` ġuridika distinta *minn dik tal-membru jew tal-membri tagħha*, u l-imsemmija personalita` ġuridika tibqa' sseħħi sakemm l-isem tas-soċjeta` kummerċjali ma jiġix imħassar mir-registru, u b'hekk is-soċjeta` kummerċjali tieqaf teżisti."

Il-Professur Andrew Muscat fil-*Principles of Maltese Company law* jghid illi: "A juridical person is considered by law as a subject of right and duties and as a person totally separate and distinct from the persons who compose it."¹⁴ Ukoll: "An inherent and fundamental attribute of juridical personality is that a juridical person, given its own separate legal existence, is capable of acquiring assets and undertaking liabilities, and such assets and liabilities will be *its assets and its liabilities and not those of its members*."¹⁵

Kif gie ritenut fil-kaz iccitat mill-istess awtur, fl-ismijiet Joseph Lanzon et v Dr Arturo Valenzia et,¹⁶ il-Qorti wara li kienet għamlet referenza għat-Trattato di Diritto Commerciale tal-Vivante, tghid "... illi s-socjetajiet kummerċjali huma kkunsidrati bhala 'subietti di diritto forniti da un patrimonio proprio' distint minn dak tas-singoli socji u

¹⁴ P.216.

¹⁵ P.218; enfasi tal-Professur Muscat.

¹⁶ Vol. XXX.iii.48).

*li huwa kostitwit mill-beni u d-drittijiet li s-soci kkonferew fid-ditta ...*¹⁷

Hawnhekk taqbel mal-intimati fejn jghidu li "Minn dan isegwi illi azzjoni legali maghmula minn jew kontra socjeta` kummercjali mhix azzjoni kontra l-azzjonisti tagħha u l-ebda azzjonist ma jista' jitqies parti minn dik il-kawza." L-artikolu 67 fuq citat japplika ghall-membri tas-socjeta', ossia l-azzjonisti.

Madanakollu d-dottrina tal-*lifting of the corporate veil* tapplika propriu għalihom billi huma l-azzjonisti li għandhom responsabbilita' limitata u jistgħu "jinhbew" wara l-personalita' guridika u distinta tal-kumpannija. Inoltre, minn aspett iehor, id-diretturi għandhom jitqiesu bhala agenti jew mandatarji tal-kumpanija li tgawdi personalita' guridika u indipendenti mill-membri li jikkomponuha".¹⁸

Madanakollu, d-dottrina u l-gurisprudenza jippermettu r-responsabblita' personali tad-diretturi ta' kumpannija, jew anke tal-membri tagħha, għad-danni ikkawzati bl-agir tagħhom f'certu cirkostanzi, ad ezempju, meta jagixxu *ultra vires* jew anke b'qerq kif qed jigi allegat mis-socjeta' rikorrenti meta tattribwixxi *mala fides /culpa lata* lill-intimati fin-neozjar u fl-iffirmar tal-ftehim.

¹⁷ P.218.

¹⁸ *Dr Ian Refalo noe et v Albert David Boweck et* (P.A. 18.03.1983). Ara wkoll *John Veglio v Catherine Camilleri* (A.K. 22.01.1973), u *Video-On-Line Ltd v Ian Giles* (A.C. 25.02.2004).

Fil-kaz in ezami jirrizulta is-segwenti:

L-azzjonisti tal-llead huma :

- EUAF Business Services Limited (C 55753) - (Mark Anthony Aquilina huwa l-uniku azzjonist, rappresentant guridiku u legali u segretarju tal-kumpannija);
- ISL(Marketing) Limited (C 42650) - L-azzjonist hija s-socjeta` Information Systems Ltd flimkien ma' Joseph Aquilina - direttur, rappresentant legali u guridiku segretarju - Simon Culleja Urry Adtian Coleiro. Dawn kollha huma wkoll azzjonisti tal-istess Information Systems Limited.
- Target I.T. Limited (C28869) - azzjonisti huma l-intimat Patrick Cutajar li huwa direttur, rappresentant legali u guridiku u segretarju, u James Gauci.
- Omar Said.

Tonio Farrugia li ffirma l-iskrittura flimkien ma' Patrick Cutajar ghan-nom tas-socjeta' intimata qatt ma kien azzjonist jew direttur izda iffirma ghan-nom ta' Mark Anthony Aquilina.

Illi fir-rigward tal-principju ta' personalita` legali distinta u separata ta' kumpannija, il-Qorti tal-Appell irritteniet fis-sentenza fl-ismijiet **L-Avukat Dr. Jose' A. Herrera noe et vs Tancred Tabone et noe et** (Qorti Kummercjali 26/01/1989 Vol.XXLVI.ii.321) illi dan “.....*m'huwiex ta' bilfors principju ta' applikazzjoni universali.*” Fis-sentenza fl-ismijiet **Supermarkets (1960) Limited vs Le Cram Developments**

Co. Ltd. deciza mill-Qorti tal-Appell fit-22 ta' Ottubru 2002 inghad illi: “..... *I'hekk imsejjah ‘corporate veil’ huwa appuntu velu u mhux xi pertiera tal-hadid li warajh tista’ tahbi u tnessi kwalunkwe operat, anke forsi dak li jirrazenta abbuz tal-process gudizzjarju.*”

Fil-kaz **Edward Enriquez et vs Avukat Dr. Anthony Farrugia senior et noe**, P.A. deciza fit-12 ta' Ottubru 1995, intqal illi:

“*Il-Qorti tifhem li fejn jirrizulta agir skorrett li juri ‘mala fides’ ma għandhiex thalli lil min jahti għal dan l-agir jiehu vantagg mill-mala fides tieghu. Il-ligi tagħna hija mibnija fuq il-‘bona fides’. L-ebda negozju guridiku ma għandu immunita` mill-principju ‘fraus omnia corruptit’. Jekk biex ikun newtralizzat l-effett tal-‘mala fides’ huwa mehtieg li l-Qorti tipprexxindi mill-personalita` separata ta’ persuna morali, il-Qorti hija lesta li tiehu dan il-pass.*”

Fil-ktieb **Principles of Maltese Company Law** (OUP – 2007) **il-Professur Andrew Muscat** jagħmel referenza ghall-“*fraud or improper conduct*” li, skont il-gurisprudenza tal-Qrati tagħna, jiggustifika “*the lifting of the corporate veil*”. Hekk ukoll f’ **Palmer’s Company law 21st Edition** (1968) pag.572. inghad hekk dwar ir-responsabbilita` tad-diretturi:

“*Any director who is party to a fraud or to the commission of any other tort is personally liable to the injured party. This is on the principle that whoever commits a wrong is liable for it himself, and nonetheless so, that he was acting as an agent*

or servant on behalf, and for the benefit of another; for the contract of agency, or service cannot impose any obligation on the agent or servant to commit, or assist in the committing of fraud or any other wrong. The company may also be liable but that does not exonerate the director”.

Il-Professur Muscat, difatti jzid jghid¹⁹:

"A crucial observation to be made is that although the 'lifting of the corporate veil' is often said to refer to those situations where the separate identity of the company and its members is ignored, in practice the term is also used to comprise situations where the separate identity of the company and its members is retained, but some other legal consequences affect the members, directors or other stakeholders in the company".

U fost l-ezempji ccitati nsibu:

"(i) cases where a main attribute of separate juridical personality (that is immunity from liability) is disregarded to impose liability on individual or corporate members (effectively an exception to the principle of separate juridical personality;

(ii) cases where a person (corporate or otherwise) is not allowed to circumvent his obligations by the expedience of acting through a separate company and pleading its

¹⁹ *Op.cit.* p.243

separate juridical personality (effectively another exception to the principle of separate juridical personality);

(iii) cases where liability is imposed on officers, managers or other persons involved in the management of the company (effectively an exception not to the principle of separate juridical personality but to the fundamental principle that an agent or mandatory is not liable for the acts on behalf of the principal)...".

Il-Qorti hawnhekk minnufih taqbel mal-intimati li l-kaz odjern mhuwiex kaz ta' kummerc bi frodi jew *kummerc hazin* kif previsti bl-artikoli 315 u 316 tal-Kap 386. Dawn l-artikoli espressament jimponu obbligazzjoni personali u illimitata fuq kull persuna li hija kompartecipi fl-atti frawdolenti kommessi mill-kumpannija *inter alia* meta l-kumpannija tkun insolventi, li mhuwiex il-kaz li qed jigi propost mis-socjeta' rikorrenti illum. Pjuttost huwa kaz fejn l-intimati qed juzaw il-personalita' guridika tal-llead biex jevadu mill-obbligazzjonijiet assunti minnhom kif ser jigi spjegat.

Il-ftehim huwa redatt fi kliem cari u inekwivoci, fejn il-kontraenti huma zewg kumpanniji, id-Di-ve u l-llead. Il-qofol tal-kwistjoni jikkonsisti fil-garanziji li kellhom jigu onorati mill-llead, favur il-Bank of Valletta, li kienu jinkludi garanziji personali li kellhom jigu assunti mill-firmatarji.

Hawnhekk din il-Qorti minghajr ezitazzjoni tqies li n-nuqqas tal-intimati kollha li jottemperaw ruhhom mal-kliem car tal-ftehim f'dan ir-rigward, mhuwiex konsistenti mal-bona *fides*

mistenni fl-esekuzzjoni ta' obbligazzjonijiet kontrattwali. Huwa minnu li l-intimati Aquilina u Cutajar iffirmaw għannom tal-llead, izda l-garanzija personali rappreżentata mill-LEGO1 holqot obbligazzjoni kontrattwali li kienet tinkombi fuqhom personalment. Dawn iz-zewg rami tal-ftehim jittieħdu bhala *quid unum*.

Il-Qrati tagħna irritenew li l-principju fondamentali tal-*bona fides* jipprevali fuq finzjonijet legali u wrew li kienu ppreparati jharsu oltre l-personalita' guridika ta' kumpannija sabiex jizguraw, *inter alia*, t-twettiq ta' obbligazzjonijiet kontrattwali. (Ara ad ez. **Dr. Jose' Herrera noe et v Tancred Tabone et noe** (App. 22 ta' Jannar 1992) u kkonfermat mill-Qorti tal-Appell f'sede ritrattanti; **Edward u Giovanni Leone Enriquez v Av. Dr. Anthony Farrugia et.** (P.A. 12.10.1995); **Nevada Limited v Hubert Mifsud et -** (App.16.02.2004); **Supermarkets Limited v Le Cram Developments Co Ltd** (App.Civ.22.10.2002); u **I-Imhallef Dr Alberto Giuseppe Magri et. v Aeroflot Russian International Airlines et** (App.Civ.01.07.2005).

Hekk ad ezempju, f'din l-ahhar sentenza ccitata, l-Qorti tal-Appell rriteniet:

"Għalkemm huwa veru li z-zewg kumpaniji huma persuni guridikament separati, bil-kapacita` li jidħlu f'obbligazzjonijiet legali indipendenti minn xulxin, u dan anke jekk ikollhom l-istess diretturi jew l-istess azzjonisti – izda dawn il-Qrati għamluha wkoll cara li fejn jirrizulta li jkun hemm agir skorrett li juri 'mala fede' m'ghandux jaapplika l-

principju tas-'separate juridical personality'. Dan kien propriu dak li kienet ghamlet il-Qorti ta' I-Appell fil-kawza fl-ismijiet Av. Dr. Jose` Herrera nomine et vs Tancred Tabone et noe. Meta sussegwentement kienet saret talba ghar-ritrattazzjoni ta' din id-decizjoni, il-Qorti ta' I-Appell kienet spjegat illi dik il-Qorti ma kienitx applikat il-beneficcju tal-personalita` guridika distinta – 'mhux minhabba zvista jew ghax 'insietu', izda ghamlet hekk ghar-ragunijiet ta' fatt u ta' dritt li enunciat fis-sentenza tagħha. Il-Qorti kellha dritt li tagħmel hekk, ghaliex l-imsemmi principju mhuwiex ta' bilfors principju ta' applikazzjoni universali. In fatti d-dottrina tghallem li fil-kazi kongruwi, jista' eccezzjonalment ma jigix applikat, minhabba li I-Qorti thares aktar 'il bogħod minn dak li jidher fil-wicc."

Il-Qorti issa ser tistħarreg il-provi f'din il-kawza marbutin mal-principji fuq enuncjati u mal-principji ohra regolaturi fil-kaz odjern.

Kunsiderazzjonijiet ta' Dritt:

Illi m'hemmx dubbju li fl-ewwel lok, dan il-kaz jitratta l-applikazzjoni ta' obbligazzjoni kontrattwali. L-ewwel ezercizzju li trid tagħmel din il-Qorti hija li tevalwa l-qofol tal-ftehim milhuq bejn il-kontraenti fl-iskrittura mertu ta' din il-kawza.

F'dan il-kuntest, ta' min isemmi li gie ritenut bl-aktar mod esplicitu li '*l-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa' dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali għandu jigi rispettati*

u li hi l-volonta` tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tigi osservata. “Pacta sunt servanda”. (A.C. 5 ta' Ottubru 1998 – **“Gloria mart Jonathan Beacon et vs L-Arkitett u Inginier Civili Anthony Spiteri Staines; Grace Spiteri et vs Carmel sive Lino Camilleri P.A. - 3538/09 (RCP) - 30 ta' Mejju 2002”**). Inoltre “Il-principju *pacta sunt servanda* huwa wiehed applikat rigorozament mill-Qrati Tagħna, u jekk ma tirrizultax xi cirkostanza, li skont il-ligi, tista' twassal għat-thassir tal-kuntratt, l-istess kuntratt irid jigi esegwit miz-zewg nahat.” (**Malta International Airport p.l.c. vs Chev. Joseph M. Scicluna et noe, P.A. - 1348/2000TM**).

Dan in kwantu l-kuntratt għandu saħha ta' ligi għal dawk li jagħmluh (**artikolu 992(1) tal-Kodici Civili**) u ma jistax jigi mhassar hliel bil-kunsens ta' xulxin jew għal ragunijiet mil-ligi magħrufa (**art.992(2) tal-Kodici Civili**). Inoltre` hu mistenni li l-kuntratti jigu esegwiti *in bona fidi* (**Art. 993 tal-Kap 16**). (Ara **Terence Mirabelli vs James Schembri, P.A. - 31 ta' Jannar 2003**).

Difatti, l-artikolu 992(1) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta jiaprovdni:

“(1) *Il-kuntratti magħmula skont il-ligi għandhom saħha ta' ligi għal dawk li jkunu għamluhom.*

(2) “*Dawk il-kuntratti ma jistghux jigu mhassra hliel bil-kunsens ta' xulxin tal-partijiet, jew għal ragunijiet magħrufin mil-ligi.*”

Huwa relevanti l-principju ta' dritt, li meta ftehim jigi redatt bil-miktub, il-kontenut tal-istess ftehim għandu johrog mill-istess kitba, inat tez id-diskussionijiet u kif dawn zvolgew. Hu prezunt li dak li l-partijiet ikunu ftehmu fuqu, jkun gie mnizzel fil-kitba, u dak li jkun diskuss izda ma jirrizultax mill-kitba, jitqies sew li ma sarx qbil fuqu jew li gie rinunzjat. (**Clive Simpson vs John Saliba noe et**, P.A. 22 ta' Gunju 2004; **Frendo vs Caruana**, App Civ – 28 ta' Jannar 1999; **A.M. Developments Ltd. et vs Pauline Micallef**, P.A. (1240/2010) – 28 ta' Ottubru 2013).

Illi fis-sentenza sūcitata **A.M. Developments Ltd et vs Pauline Micallef**, ikompli jingħad hekk:

“Fejn il-kitba hija cara, dak li kien miftiehem għandu johrog mill-istess kitba u mhux minn dak li seta’ kellhom f’mohhom il-partijiet.” (Ara wkoll **Brincat vs Saliba**, App Civ datat 14 ta' Novembru 1983).

Ukoll, kuntratti għandhom jiġu esegwiti bil-bona *fidi*, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, iżda wkoll għall-konseguenzi kollha li ġgib magħha l-obbligazzjoni skont ix-xorta tagħha, bl-ekwita`, bl-użu jew bil-liġi.²⁰

Il-klawsola operattiva tal-kuntratt datat 13 ta' Settembru 2013 tħid hekk:

²⁰ Art. 993 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta'Malta.

"Ilead Solutions Limited binds itself to take over all obligations and warranties guaranteed by Digital Interactive Limited in favour of Bank of Valletta plc, limitedly to the relative Jeremie loan including but not limited to the obligations arising from all the Lego I's, any cash guarantees and pledges, presently in force and applicable today as well as all obligations arising from the loan agreement signed by Bank of Valletta and Digital Interactive Limited and its shareholders and to this effect that the Bank of Valletta shall release Digital Interactive Limited from all its rights and obligations arising from the Jeremie loan above mentioned to the effect that Ilead Solutions shall take over any loan repayments as from today and all guarantees from Digital Interactive Limited in favour of Bank of Valletta plc provided that in the event that the conditions imposed by the Bank of Valletta plc are reasonably more onerous on Ilead Solutions Limited then the parties bind themselves to renegotiate this agreement."

Jirrizulta mil-klawsola operattiva tal-kuntratt, li Digital Interactive Limited ittrasferiet u bieghet lil Ilead Solutions Limited il-portal di-ve.com, bid-drittijiet, kontenut, interessi u pretensjonijiet kollha tal-istess portal. Ilead Solutions Limited intrabtet li tassumi l-obbligi u l-garanziji kollha moghtija minn Digital Interactive Limited favur il-Bank of Valletta ghas-self Jeremie, inkluz il-garanziji personali li Digital Interactive kienet tat in garanzija lura tal-istess self, vigenti dakinhar tal-iffirmar tal-iskrittura.

Illi l-ftehim gie kkuntrattat biss bejn iz-zewg kumpaniji, partijiet f'dan il-kaz. Jirrizulta li ffirrmaw il-kuntratt Tonio Farrugia, Joseph Aquilina u Patrick Cutajar ghan-nom ta' Ilead Solutions Limited. Ghan-nom ta' Digital Interactive, iffirrmaw, George Barbaro Sant u Christopher Sultana.

Jirrizulta mix-xhieda tal-PL Quentin Tanti u mill-atti esebiti, li d-Diretturi kienu tlieta, u cioe` Joseph Aquilina, Mark Aquilina u Patrick Cutajar fiz-zmien tal-iffirmar tal-iskrittura imsemmija.

Illi l-intimati qed isostnu li s-socjeta` Ilead Solutions Limited ma naqsitx mill-obbligi kontrattwali tagħha, *stante* li hi għamlet minn kollox biex tassumi l-obbligazzjonijiet u l-garanziji mogħtija minn Digital Interactive Limited rigward is-self Jeremie, izda ma setghetx tagħmel dan mhux b'nuqqas tagħha, izda b'konsegwenza tal-misrapprezzazzjonijiet li wettqet is-socjeta` rikorrenti fin-negożjati ta' qabel il-kuntratt u fuq il-kuntratt innifsu.

Rizultanzi

Hija relevanti hafna x-xhieda ta' Alison Camilleri, li kienet il-persuna ufficjali tal-Bank of Valletta, li giet avvicinata mill-klijenti li riedu jieħdu d-Di-ve *portal*. Hija kkonfermat, li l-Jeremie *loan* ma setax jigi trasferit mingħand Digital Interactive Limited għal għand Ilead Solutions Limited, imma li trid tinhareg facilita` gdida. Hi kkonfermat, li l-applikazzjoni għal Jeremie *loan* kienet twaqqfet da parti tal-Bank, wara li l-Bank ra s-sitwazzjoni finanzjarja tas-socjeta` Ilead

Solutions Limited. Ghalhekk, jidher, li I-Bank ma setax jikkunsidra li jaghti Jeremie *loan* lil Ilead Solutions Limited ghaliex kien ikkoncernat dwar il-qaghda finanzjarja tal-kumpanija. Inoltre`, jirrizulta wkoll mix-xhieda ta' Alison Camilleri, li I-Jeremie *loan*, kienet facilita` li generalment tirrikjedi li 25% mill-facilita` trid tkun assigurata u garantita b' "security" tangibbli.

Difatti, din hija I-pern tal-vertenza odjerna, fejn huwa manifestament car, li ladarba, il-Jeremie *loan* ma kienx trasferibbli, u riedet tinhareg facilita ta' self gdida, din kellha tkun assigurata u garantita b'garanzija personali tad-Diretturi. Illi din il-Qorti m'ghandhiex dubbju li, mill-kliem enunciat fil-klawsola fl-iskrittura privata iffirmata bejn il-kontendenti, li I-kuntratt kien qed jipprovdi ghall-garanzija personali tad-Diretturi. Mark Anthony Aquilina, fix-xhieda tieghu sostna li I-Bank kien irrifjuta r-rikjestta taghhom ghal Jeremie *loan* gdid, kif *del resto* gie kkonfermat minn Alison Camilleri ghan-nom tal-Bank of Valletta plc. Izda, Mark Aquilina kompla jsostni fix-xhieda tieghu, li ladarba I-kuntratt kien ififrmat bejn zewg "*limited liability companies*", il-Lego 1 ma kinitx ta' importanza kbira. Izda, dan ma jinkwadrax u lanqas jaqbel ma' dak indikat fl-iskrittura u lanqas ma' dak ikkonfermat mix-xhud Alison Camilleri, li kkonfermat, li s-self Jeremie irid ikun dejjem garantit u assigurat b'ta' I-anqas 25% 'security'. Kif ikkonfermat mill-intimati nfushom fix-xhieda taghhom, il-kumpanija Ilead Solutions, sa minn meta giet iffirmata I-iskrittura in kwistjoni, ma kellhiex assi, ghalhekk huwa ferm dubbjuz kemm il-garanzija ghas-self

setghet tinghata mill-kumpanija Ilead Solutions Limited innifisha.

Jirrizulta mill-iskrittura iffirmata, u mill-klawsola sicutata, li kien hemm l-obbligu da parti ta' Ilead Solutions li jiehdu l-obbligi u l-garanziji kollha necessarji, inkluz il-garanzija Lego1 li kienet il-garanzija relatata mal-Jeremie *loan* in kwistjoni *stante* li din ittiehdet mill-BOV plc. Joseph Aquilina bhala firmatarju fl-iskrittura, qal fix-xhieda tieghu li ma kienx jaf xi tfisser l-implikazzjoni tal-Lego1 u li ma gietx imfissra min-Nutar dakinhar tal-iffirmar tal-iskrittura. Dan il-punt gie sottolinejat fin-nota ta' sottomissionijiet tal-intimati. Izda l-argument li l-intimati ma kienux konsapevoli tal-kontenut tal-implikazzjonijiet legali ta' dak iffirmat rigward il-Lego1, ma jistax jintlaqa' u qed jigi respint. Illi, certament, mhijiex gustifikazzjoni, li wiehed ighid li ma kienx jaf it-tifsira tal-Lego1 dakinhar tal-iffirmar tal-kuntratt. Jirrizulta, li Patrick Cutajar, li wkoll iffirma ghan-nom ta' Ilead Solutions Limited kien *accountant*, u kien midhla ta' din il-forma ta' garanzija bankarji.

Tonio Farrugia stess fix-xhieda tieghu, in kontro-ezami kkonferma li I-Bank kien semmilhom li sabiex Ilead tassumi Jeremie *loan* gdid, iridu jaghmlu tajjeb huma personalment. Hu kompla ighid li I-Bank offrielhom self iehor b'garanzija xort ohra. Hu stess ikkonferma wkoll li I-Bank ma ghogbitux is-sitwazzjoni finanzjarja ta' Ilead Solutions Limited. Kif diga inghad, dan il-fatt jinsab korroborat mix-xhieda ta' Alison Camilleri.

Illi fil-kaz odjern, tqies li l-intimati Aquilina u Cutajar ma jistghux jinhbew wara l-personalita' guridika separata u distinta tal-llead biex jevitaw l-obbligazzjonijiet assunti skont il-ftehim imsemmi li kienu dipendenti mill-garanziji li kellhom ifornixxu lill-Bank u min-negozjar ta' finanzjament adegwat biex jehilsu lis-socjeta' attrici u lid-diretturi tagħha mir-rabtiet li kellhom mal-istess Bank.

Il-kliem tal-klawsola operattiva tal-kuntratt huma cari u ma jippermettux interpretazzjoni xort'ohra. Illi m'hemm l-ebda dubbju li s-socjeta` intimata kellha tiehu u tassumi l-obbligi tas-self Jeremie inkluz il-garanziji ancillari kif elenkat fl-istess klawsola tal-iskrittura, datata 13 ta' Settembru 2013. Patrick Cutajar, ikkonferma fix-xhieda tieghu, li l-ftehim quddiem in-Nutar La Rosa kien li jieħdu s-self Jeremie li kellha Digital Interactive Limited. Patrick Cutajar kompla jghid, b'referenza ghall-garanzija personali, li meta ffirmaw l-iskrittura datata 13 ta' Settembru 2013, hadd ma gab lin-nisa bhala firmatarji fuq l-iskrittura, għalhekk hu qed isostni li hija s-socjeta` Ilead Solutions Limited li hija responsabbi, u mhux id-Diretturi. Fl-ewwel lok, huma ffirmaw li ha jassumu s-self Jeremie u l-obbligi naxxenti mil-Lego1, bhala garanzija li hija garanzija personali. Għalhekk, din il-Qorti tikkondivid t-tesi tas-socjeta' attrici li bl-agir tagħhom d-Diretturi tal-kumpanija Ilead Solutions Limited riedu jevadu l-effetti ta' din il-kalwsola li timponi l-obbligu ta' garanzija personali fuq id-diretturi tal-kumpannija.

Tajjeb jigi affermat, li n-Nutar La Rosa stess fix-xhieda tieghu, kien dubjuz jekk is-self Jeremie setax jigi ttrasferit

jew riedx jinhareg self gdid ghas-socjeta` Ilead Solutions Limited. Ghalhekk, fil-kalwsola operattiva tal-iskrittura esebita a fol 7 tal-process, gie specifikament indikat li jekk l-kundizzjonijiet tas-self impost mill-Bank of Valletta plc ikunu aktar oneruzi, il-partijiet huma marbuta li jergghu jirrinegozjaw il-kuntratt iffirmat bejniethom. Difatti, dan jista' jissejjah bhala t-tieni fazi mahsub fil-klawsola operattiva tal-iskrittura. Madankollu, ma jirrizultax mill-atti, li l-Bank kien ser jaghti kundizzjonijiet aktar oneruzi lis-socjeta` Ilead Solutions Limited, ghaliex jidher li l-applikazzjoni twaqqfet malli l-Bank ra s-sitwazzjoni finanzjarja tal-kumpanija. Izda, fix-xhieda ta' l-intimati in kontro-ezami, inghata aktar dettal, ghalhekk kien hemm aktar diskussionijiet mal-Bank, li jidher li twaqqfu ghaliex id-Diretturi tas-socjeta` intimata ma kienux lesti jagħtu garanzija personali kif ukoll *stante s-sitwazzjoni finanzjarja fqira tas-socjeta'* intimata.

Jirrizulta wkoll, u muwiex ikkонтestat mill-kontro-parti, li, kif ikkonferma Patrick Farrugia fix-xhieda tieghu, kienet saret laqgha bejn Tonio Farrugia u George Barbaro Sant f'lukanda, u gew avvanzati proposti biex jergħu jirrinegozjaw il-kuntratt, ladarba ma kienx inhareg is-self mill-bank. Patrick Cutajar ikkonferma li kien ha l-minuti f'dik il-laqgha u li jista' jesebihom. Izda l-minuti baqghu ma gewx esebiti. *Nonostante* dan, muwiex ikkонтestat, li saret din il-laqgha, izda jidher li ma kien hemm l-ebda ezitu ghaliex il-proposti dwar ir-rinegozjar tal-kuntratt ma gewx accettati, kwindi tibqa' vigenti l-ewwel skrittura iffirmati bejn il-partijiet esebita a fol 7 tal-process. Inoltre, ladarba ma jinsabx ippruvat u affermat li kien se jkun hemm kundizzjonijiet aktar

oneruzi, ma jistax jinghad, li l-partijiet kienu marbuta jirrinegozjaw f'dak l-istadju.

Illi huwa minnu li s-self Jeremie ma nghatax lis-socjeta` llead Solutions Limited mill-Bank BOV. Is-socjeta` intimata qatt ma waslet sabiex tiddiskuti l-garanziji personali mal-Bank, kif ikkonfermat mix-xhud Alison Camilleri, izda, fil-fehma ta' din il-Qorti kien fl-interess u fl-obbligu tas-socjeta` llead li tesplora self alternativ b'rati, sussidjar u b'persentaggi ta' garanzija l-aktar vantagguzi sabiex ikunu jistghu ikomplu iwettqu l-hlasijiet tas-self, kif impost fuqhom mill-istess skrittura iffirmata. Illi huma kienu diga ghamlu erba' pagamenti rateali, izda sussegwentement waqfu milli jkomplu jaghmlu l-pagamenti pattwiti. Kien jinkombi fuq l-intimati li jkomplu jesploraw il-possibiltajiet ghal self gdid, jew almenu li juru li kien se jkun hemm kundizzjonijiet aktar oneruzi imposta fuqhom. Illi kienu jkunu fl-istadju li jirrinegozjaw il-kuntratt meta juru li ser ikollhom kundizzjonijiet aktar oneruzi imposta fuqhom mill-Bank. Ladarba dan ma giex ippruvat, ma jistax jinghad, li kien hemm l-obbligu u l-irbit li jsir ir-rinegozjar tal-kuntratt. Ghalhekk, is-socjeta` rikorrenti ma tistax tinstab li hija in *mala fede* dwar dan.

Allegat Misrappresentazzjonijiet mis-socjeta` rikorrenti

Illi tramite t-tieni eccezzjoni, l-intimati qed isostnu li obbligazzjoni kontrattwali referibbilment ghas-self Jeremie ma sehhux konsegwenza ta' misrappresentazzjonijiet li wettqet is-socjeta` rikorrenti fin-negoziati precedenti ghall-

kuntratt u fuq il-kuntratt innifsu. Fl-istess tieni eccezzjoni, jindikaw li l-misrappresentazzjoni tirreferi ghall-fatt li kwalunkwe obbligazzjonijiet u garanziji setghu jigu assorbiti mill-kumpanija innifisha, u mhux mid-diretturi tagħha.

B'referenza għal dan, l-intimati qed jaddebitaw il-qagħda finanzjarja hazina tal-kumpanija Ilead Solutions Limited, *in parte*, ghall-fatt li Chris Sultana kellu jahdem u jagħti l-kontribut bhala impjegat ta' Ilead Solutions Limited, kif tnizzel fl-istess skrittura privata, meta dan ma għamlux. Patrick Cutajar ikkonferma fix-xhieda tieghu, li Christopher Sultana dam impjegat ma' Ilead Solutions Limited sa Marzu 2014, sa sitt xhur wara l-iffirmar tal-kuntratt f' Settembru 2013. Illi kif xehed Christopher Sultana stess, huwa rrizenja mill-impieg ma' Ilead Solutions Limited, wara li gie infurmat li mhux ser jingħata izqed paga. Difatti, thallas tax-xhur li għamel fl-impieg mix-shareholders ta' Ilead Solutions ghax ma kienx hemm bizżejjed fondi biex jithallas mill-kumpanija Ilead Solutions Limited. Min-naha l-ohra, l-intimati sostnew, li Christopher Sultana ma kienx qed jaġhti l-kontribut kif imwieghed sabiex id-Di-ve portal jimxi 'l quddiem u jagħmel success. Hawnhekk, ta' min ighid, li dan il-fatt innifsu, zgur ma jammontax għal misrappresentazzjoni, imma semmai għal nuqqas ta' twettiq ta' dak miftiehem fejn kien ingħad:

“Christopher Sultana agrees to become an employee of Ilead Solutions Limited for a minimum period of 2 years from today under reasonable terms and conditions.”

Il-fatt li Christopher Sultana rrizenja qabel sentejn, ifisser li ma aderixxiex ruhu ma' dak imnizzel fil-kuntratt. Madankollu, jekk kemm-il darba ma kienx ser jibqa' jithallas il-paga bhala impjegat, ir-rizenja tieghu kienet ukoll konsegwenzjali ghal dan. B'hekk, ma tirrizulta l-ebda misrappresentazzjoni kif allegat fit-tieni eccezzjoni f'dan ir-rigward.

F'dan il-kuntest, ta' min isemmi wkoll, li Patrick Cutajar ikkonferma li meta raw l-*strategic plan* u l-*managerial accounts* tad-Di-ve portal qabel sehh it-trasferiment, kien raw li kien hemm €16,000 fil-*managerial accounts*. L-intimati jsostnu, li kien hemm qbil fin-negojzati biex dawn jghaddu lill-kumpanija llead. Huwa proprju ghalhekk, li fit-tieni eccezzjoni, qed jissemew "*misrappresentazzjonijiet li wettqet is-socjeta rikorrenti fin-negojzati ta' qabel il-kuntratt u fuq il-kuntratt innifsu*". L-intimati ssottomettew li fit-tahdidiet u n-negojzati ta' qabel l-iffirmar, kien hemm l-intendiment li dan l-ammont kellu jghaddi lil llead Solutions Limited, liema ammont fil-fatt baqa' ma ghaddiex u kien minnhabba f'hekk li l-llead sabet ruhha f'diffikultajiet finanzjarji.

Izda, jigi osservat, li ma tnizzel xejn dwar dan fl-iskrittura iffirmata. Għaldaqstant, ladarba dan il-fatt ma jirrizultax mill-kitba ma jistax jigi impost fuq is-socjeta` rikorrenti li kellha dan l-obbligu. Inoltre`, ma jirrizultax li giet ippruvata l-ebda misrappresentazzjoni jew *mala fede*, da parti tas-socjeta` rikorrenti b'referenza għal dawn l-allegazzjonijiet, fejn l-intimati qed jittentaw jattribwixxu n-nuqqas ta' success tad-

Di-ve *portal*, u tal-kumpanija llead, u n-nuqqas li jottjenu l-Jeremie *Loan mill-Bank* ghal dawn iz-zewg fatturi. Illi minn ezami akkurat tal-provi u tal-atti tal-kaz dan ma jirrizulta bl-ebda mod ippruvat ghar-ragunijiet fuq spegati.

Ghal dawn il-motivi ser tghaddi biex tichad it-tieni u t-tielet eccezzjonijiet tal-intimati.

Konsegwentement, tichad ukoll ir-raba' eccezzjoni tal-intimat.

Tilqa' ukoll l-ewwel hames talbiet attrici.

Is-sitt, is-seba' u t-tmien talbiet:

Illi is-socjeta` rikorrenti qed titlob li konsegwentement ghall-agir tal-intimati jew min minnhom, gew ikkawzati danni lill-kumpanija rikorrenti. Ghalhekk, qed jintalab li jigu likwidati d-danni, u fin-nuqqas tordna lill-intimati li jithallsu d-danni. Jigi senjalat li t-talba ghall-hlas tad-danni hija subordinata għatalba ghall-adempiment tal-obbligazzjonijiet kuntrattwali u għalhekk l-Qorti ser takkolji din it-talba kif hekk magħmula.

Għar-rigward tad-danni mitluba, l-intimati eccepew fil-hames eccezzjoni, li mhuwiex minnu li s-socjeta` rikorrenti ssubiet danni. Fl-istess waqt gie eccepit, li ghalkemm intalbet il-likwidazzjoni tad-danni, fir-rikors ghall-hrug ta' mandat ta' sekwestru, kien gie indikat l-ammont ta' €101,296.36.

Illi gie ritenut mill-Qrati Tagħna, li f'materja ta' kuntratti, meta ma titwettaqx obbligazzjoni f'kuntratt:

“..... li min jonqos li jwettaq obbligazzjoni li ntrabat biha, obbligat iħallas id-danni, li għandhom jagħmlu tajeb għat-telf li l-persuna l-ohra tkun garrbet u l-qligh li tkun tilfet.” (ara **Alexander Bonello noe vs Phoenix Co. Ltd.**, P.A. - 25 ta' Settembru 2003; **Coleiro Yacht Fisheries Limited vs St. George's Park Co. Ltd.** Qorti tal-Appell Inf. (17/2014) – 22 ta' Settembru 2017.

Illi s-socjeta` rikorrenti, fis-sottomissjonijiet tagħha, issostni li l-pretensjonijiet tagħha fir-rispett ta' dawn it-talbiet fl-istadju kawtelatorju fis-somma ta' €101,296.36, hi magmula mis-somma ta' €14,000 rappresentanti l-bilanc tas-somma pattwita fuq l-iskrittura, flimkien mal-bilanc tal-facilita' bankarja Jeremie *loan* fl-ammont ta' €87,296.36.

Illi l-bilanci imsemmija jirrizultaw mid-dokumenti bankarji esebiti li juru li l-bilanc dovut fuq is-self *Jeremie* thallas mill-kont bankarju tas-socjeta' rikorrenti, u minn garanziji mogħtija mis-socji tagħha. Għaldaqstant issib li dawn l-ammonti huma ppruvati.

Imghax

Illi l-imghax f'obbligazzjonijiet kummercjalji jiddekorri *ipso jure*. Skont il-ftehim, il-pagamenti mensili kellhom jispicca w fl-14 ta' Marzu 2015. Għalhekk għal dak li jirrigwarda l-bilanc ta' €14,000, l-imghax jiddekorri minn dik id-data. Fir-rigward

tal-bilanc rimanenti, l-ammont kollu gie likwidat b'din is-sentenza, u ghaldaqstant l-imghax fuq il-bilanc ser jiddekorri mid-data odjerna.

Għalhekk, din il-Qorti ser tgaddi biex tilqa' s-sitt, is-seba' u t-tmien talbiet fil-konfront tal-intimati kollha filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet rimanenti tal-intimati.

III. KONKLUZJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta'** u **tiddeciedi**, billi fil-waqt li tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-intimati, tilqa' t-talbiet tas-socjeta` rikorrenti kif gej:

1. Tilqa' l-ewwel talba u tiddikjara li l-intimati naqsu milli jonoraw l-obbligi assunti minnhom fl-iskrittura datata 13 ta' Settembru 2013.
2. Tilqa' t-tieni talba u tiddikjara li l-intimati kienu kompartecipi fl-abbuz tal-privilegg tar-responsabbilita` limitata mill-artikolu 67 tal-Kap 386, u għalhekk l-intimati Joseph Aquilina, Mark Aquilina u Patrick Cutajar tilfu l-istess privilegg.
3. Tilqa' t-tielet talba u tiddikjara li l-intimati bbenifikaw illecitament mill-abbuz u/jew kompartecipazzjoni fl-istess u li huma solidament responsabbi versu l-kumpannija rikorrenti.

4. Tilqa' r-raba' talba u twarrab il-personalita` guridika tal-kumpanija Ilead Solutions Limited u zzomm lill-intimati Joseph Aquilina, Mark Aquilina u Patrick Cutajar bhala solidalment u illimitatament responsabbi versu s-socjeta` rikorrenti fir-rispett ghall-obbligi assunti fuq l-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013.
5. Tilqa' konsegwentement il-hames talba u tordna lill-intimati sabiex fi zmien perentorju ta' xahrejn mil-lum jottemporaw ruhhom mal-obbligi assunti minnhom fuq l-iskrittura tat-13 ta' Settembru 2013.
6. Tilqa' s-sitt talba u tiddikjara illi l-agir tal-intimati, jew min minnhom, ikkawza danni lill-kumpanija rikorrenti;
7. Tilqa' s-seba' talba u tillikwida d-danni sofferti mill-kumpanija rikorrenti skont it-talba precedenti fis-somma ta' mijja u elf, mitejn u sitta u disghin ewro u sitta u tletin centezmu (€101,296.36) flimkien mal-imghaxijet legali dekorribbli kwantu ghal erbatax il-elf ewro (€14,000) bl-imghaxijiet legali mill-14 ta' Marzu 2015 u in kwantu ghal bilanc, mid-data odjerna, kollu sad-data tal-pagament effettiv.
8. Tilqa' t-tmien talba u tordna li fin-nuqqas li l-intimati jonqsu li jottemporaw ruhhom mal-obbligazzjoiijiet kontrattwali assunti minnhom fit-terminu perentorju fuq stabbilit, tikkundanna lill-intimati solidalment bejniethom sabiex ihallsu lill-kumpannija rikorrenti l-ammont hekk

likwidat in linea ta' danni flimkien mal-imghaxijiet legali kif ordnati.

L-ispejjez, inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju fl-istess ismijiet jithallsu mill-intimati.

Moqrija.

**Onor. Imhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
11 ta' April 2019**

**Josette Demicoli
Deputat Registratur
11 ta' April 2019**